

ЗБІРНИК НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ПРАЦЬ

НАУКОВИЙ ВІСНИК НАЦІОНАЛЬНОГО ЛІСОТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ : збірник науково-технічних праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2015. – Вип. 25.9. – 392 с.

Збірник публікує науково-технічні праці співробітників вищих навчальних закладів України, науковців з-за кордону, а також спеціалістів лісового і деревообробного комплексу, присвячених різним аспектам освітніх проблем та наукових досліджень, передового досвіду і впровадження у виробництво здобутих результатів.

Призначений для наукових працівників, аспірантів, інженерів галузі, викладачів вищих навчальних закладів освіти, коледжів і технікумів, студентів старших курсів.

Рекомендовано до друку вченою радою НЛТУ України (протокол № 8 від 25.11.2015 р.). У збірнику розглядаються проблеми лісового та садово-паркового господарства, екології та довкілля, технології та устаткування лісовиробничого комплексу, економіки, планування і управління промислового виробництва, інформаційних технологій галузі, а також освітні проблеми вищої школи.

Науково-редакційна рада

Голова ради: Ю.Ю. Туниця, *д.е.н., проф., академік НАН України*
Заступник голови: Ю.І. Грицюк, *д.т.н., проф.*
Відповідальний секретар: Г.Г. Гриник, *д.с.-г.н., доц.*

Склад науково-технічної ради: Р.Т. Гут, *д.б.н., проф.*; В.К. Зайка, *д.б.н., проф.*; Г.Т. Криницький, *д.б.н., проф.*; В.І. Парпан, *д.б.н., проф.*; С.М. Стойко, *д.б.н., проф.*; П.Р. Третяк, *д.б.н., проф.*; М.М. Гузь, *д.с.-г.н., проф.*; Ю.М. Дебринок, *д.с.-г.н., проф.*; І.Ф. Калущий, *д.с.-г.н., проф.*; Л.І. Копій, *д.с.-г.н., проф.*; В.П. Кучерявий, *д.с.-г.н., проф.*; С.І. Миклуш, *д.с.-г.н., проф.*; В.П. Рябчук, *д.с.-г.н., проф.*; А.М. Дейнека, *д.е.н., проф.*; Б.В. Кульчицький, *д.е.н., проф.*; І.М. Снякевич, *д.е.н., проф.*; Ю.І. Стадницький, *д.е.н., проф.*; Т.Ю. Туниця, *д.е.н., проф.*; Г.С. Шевченко, *д.е.н., проф.*; М.Г. Адамовський, *к.т.н., проф.*; В.М. Голубець, *д.т.н., проф.*; Н.І. Библюк, *д.т.н., проф.*; П.В. Білей, *д.т.н., проф.*; О.А. Кійко, *д.т.н., проф.*; В.М. Максимів, *д.т.н., проф.*; Я.І. Соколовський, *д.т.н., проф.*; Станіслав Баран, *д.г.аб., проф.* (Польща); Анджей Возняк, *д.г.аб., проф.* (Польща); Лідія Суковата, *д.г.аб., проф.* (Польща); Альфред Тайшінгер *д.г.аб., проф.* (Австрія).

Відповідальний за випуск: В.С. Гураков
Літературний редактор: А.Ф. Павлишин
Англомовний редактор: Т.П. Дяк
Коректори: Я.Б. Невелюк, О.П. Лаврова

Адреса редакції:

79057, м. Львів-57, вул. Ген. Чупринки, 103, НЛТУ України
Тел.: (032) 240-23-50; **E-mail:** nauk.visnyk@gmail.com; **http://nv.nltu.edu.ua/**

ISBN 5-7763-2435-1

© НЛТУ України, 2015

ЗМІСТ

I. ЛІСОВЕ ТА САДОВО-ПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО 9

Л.С. Осадчук

МАСА ТА ВОЛОГІСТЬ ХВОЇ СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ У ДЕРЕВ РІЗНИХ КАТЕГОРІЙ СМОЛОПРОДУКТИВНОСТІ..... 9

Н.О. Олексійченко, С.І. Матковська

ЕКОЛОГІЧНА РОЛЬ ОМОЛОДЖУВАЛЬНОГО ОБРІЗУВАННЯ ДЕРЕВ РОДУ *TILIA L.* У ВУЛИЧНИХ НАСАДЖЕННЯХ ЖИТОМИРА..... 14

О.П. Бала, Є.Ю. Хань

СТАТИСТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ МОДЕЛЮВАННЯ РОСТУ МОДАЛЬНИХ ДЕРЕВОСТАНІВ ДУБА ЗВИЧАЙНОГО ВЕГЕТАТИВНОГО ПОХОДЖЕННЯ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ 19

О.А. Балабак

ВПЛИВ ВІКУ МАТОЧНИХ РОСЛИН НА РЕГЕНЕРАЦІЙНУ ЗДАТНІСТЬ СТЕБЛОВИХ ЗЕЛЕНИХ ЖИВЦІВ ФУНДУКА (*CORYLUS DOMESTICA KOSENKO ET OPALKO*)..... 24

Г.О. Бойко, О.В. Баїта

МІКОБІОТА НАСІННЯ СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ *PINUS SYLVESTRIS L.*..... 28

В.А. Вітенко

ПІДСУМКИ ВИРОЩУВАННЯ ВЕГЕТАТИВНИХ ПІДЦЕП ДЛЯ ФОРМОВОГО РІЗНОМАНІТТЯ *MORUS ALBA L.*..... 34

В.В. Гуменюк, Д.М. Голяка, С.В. Зібцев

ВПЛИВ НИЗОВОЇ ПОЖЕЖИ НА СОСНОВІ ДЕРЕВОСТАНИ У ЗОНІ ЦЕНТРАЛЬНОГО ПОЛІССЯ УКРАЇНИ 41

І.А. Зайцева, В.П. Бессонова, В.В. Ткач

СТРУКТУРА ЦЕНОПОПУЛЯЦІЙ *ULMUS CARPINIFOLIA RUPP. EX SUCKOW I U. LAEVIS PALL.* ОСТРОВА ХОРТИЦЯ 50

М.М. Лісовий

ОСОБЛИВОСТІ АВТОВЕГЕТАТИВНОГО РОЗМНОЖЕННЯ ДЕКОРАТИВНИХ ФОРМ *THUJA OCCIDENTALIS L.*..... 57

М.О. Лакида

ОЦІНЮВАННЯ ТИПОЛОГІЧНОГО АСПЕКТУ ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСТВА НА ТЕРИТОРІЇ ДЕРЖАВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ "РЕЗИДЕНЦІЯ "ЗАЛІССЯ" 63

Н.О. Олексійченко, М.В. Крачковська
РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ТА СУЧАСНИЙ СТАН
БЛАГОУСТРОЮ ТЕРИТОРІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ У КИЄВІ 70

С.А. Масловата
НАСИЧЕННЯ ВОДОЮ НАСІННЯ ВИДІВ РОДУ В'ЯЗ (*ULMUS L.*) ТА ЇХ
ДЕКОРАТИВНИХ ФОРМ 78

О.М. Сошенський
РОЗРОБЛЕННЯ НОРМАТИВІВ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ЗАПАСУ І
РОЗМІРНО-ЯКІСНОЇ СТРУКТУРИ СТИГЛИХ ЛИПОВИХ ДЕРЕВОСТАНІВ 82

М.В. Швець
БАКТЕРІАЛЬНА ВОДЯНКА БЕРЕЗИ ПОВИСЛОЇ В НАСАДЖЕННЯХ
ЖИТОМИРСЬКОГО ПОЛІССЯ УКРАЇНИ 89

І.Я. Тимочко
ЗАЛЕЖНІСТЬ МОРФОМЕТРИЧНИХ ПАРАМЕТРІВ *ALLIUM URSINUM L.*
ВІД ЛІСІВНИЧО-ТАКСАЦІЙНИХ ОЗНАК ДЕРЕВОСТАНІВ РІЗНИХ ТИПІВ
ЛІСОРОСЛИННИХ УМОВ..... 96

2. ЕКОЛОГІЯ ТА ДОВКІЛЛЯ..... 112

Я.В. Генік, О.В. Генік, О.І. Каспрук, Н.Г. Луців
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРИЧИНИ ПРАВОПОРУШЕНЬ
У ЛІСАХ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ 112

**М. Bury, G. Hury, A. Dawidowski, N. Opatowicz, M. Sobolewska,
M. Świdorska-Ostapiak, U. Bashutska**
PLONOWANIE SORGO ZWYCZAJNEGO, ODMIANY BIOMASS 150,
W ZALEŻNOŚCI OD NAWOŻENIA SIARKĄ 117

Р.В. Безділь
ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ТА ОЦІНЮВАННЯ СКЛАДУ АТМОСФЕРНОГО
ПОВІТРЯ У ЗОНІ ТВАРИННИЦЬКИХ КОМПЛЕКСІВ – КРОЛЕФЕРМ..... 124

Ю.Ю. Гайова
ПСАМОФІТНА РОСЛИННІСТЬ ЧЕРКАСЬКО-ЧИГИРИНСЬКОГО
ГЕОБОТАНІЧНОГО РАЙОНУ 131

В.М. Генік, Ю.Ф. Кирильчук
ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ПОВСЯКДЕННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬК..... 139

О.В. Глушков, О.Ю. Хецеліус, Ю.Я. Бунякова, Н. Биковченко, Ж.І. Патлашенко
МОДЕЛЮВАННЯ І ПРОГНОЗ ЧАСОВОЇ ДИНАМІКИ КОНЦЕНТРАЦІЇ
ЗАБРУДНЮВАЧІВ У АТМОСФЕРІ ІНДУСТРІАЛЬНОГО МІСТА
(НА ПРИКЛАДІ ОДЕСИ): НИЗЬКОРОЗМІРНИЙ ХАОС 145

К.В. Маєвський
ОЦІНЮВАННЯ ДЕКОРАТИВНОСТІ МОХОПОДІБНИХ НА ПРИКЛАДІ
ПРЕДСТАВНИКІВ БРІОФЛОРИ МІСТА КИЄВА 151

Л.Я. Побережна
МОДЕЛЮВАННЯ ПРОСІДАННЯ ЗАСОЛЕНИХ ҐРУНТІВ У КАЛУСЬКОМУ
ПРОМИСЛОВОМУ РАЙОНІ..... 158

Л.А. Райчук
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВЕДЕННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА НА
РАДІОАКТИВНО ЗАБРУДНЕНИХ ЗЕМЛЯХ КИЇВСЬКОГО ПОЛІССЯ..... 161

О.П. Савицька, О.І. Новоставська, Н.В. Савицька
ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТУРИСТИЧНИХ
ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ 166

А.Г. Савицька
ВІДМЕРЛА ДЕРЕВИНА ЯК СУБСТРАТ ДЛЯ РОЗВИТКУ МОХОПОДІБНИХ
ЛІСОВИХ УГРУПОВАНЬ 172

В.В. Савчак
ВИРІШЕННЯ СУДОВОЮ ЕКСПЕРТИЗОЮ ПИТАНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ
ВИЛУЧЕННЯМ ЗЕМЕЛЬ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ..... 177

С.М. Стельмах
СЛУКВА (*SCOLOPAX RUSTICOLA*) НА РОЗТОЧЧІ: ПОШИРЕННЯ,
ВІДНОСНА ЧИСЕЛЬНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ
РЕСУРСІВ ВИДУ 184

А.Б. Тарнавський, У.В. Хром'як
ЗАЛУЧЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ З НАДЗВИЧАЙНИХ
СИТУАЦІЙ ДО РОЗМІНУВАННЯ ТА РЕКУЛЬТИВАЦІЯ ТЕРИТОРІЙ,
ПОРУШЕНИХ ВНАСЛІДОК ВОЄННИХ ДІЙ НА СХОДІ УКРАЇНИ 190

3. ТЕХНОЛОГІЯ ТА УСТАТКУВАННЯ..... 197

Б.Я. Кишинецький
ПРОГНОЗУВАННЯ ДОВГОВІЧНОСТІ ТЕРМОПЛАСТИЧНИХ КЛЕЙОВИХ
З'ЄДНАНЬ ДЕРЕВИНИ БЕРЕЗИ..... 197

П.В. Білей, Р.О. Рокунь
ДИНАМІКА ЗМІНИ ТЕМПЕРАТУРИ ПРОФІЛЬНИХ ЗАГОТОВОК З
ДЕРЕВИНИ ПІД ЧАС НАГРІВАННЯ В ГАЗОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ..... 203

О.І. Башинський, С.Я. Вовк, М.З. Пелешко
ПРОЕКТ СИСТЕМИ ТЕХНІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ І РЕМОНТУ
ПОЖЕЖНОЇ ТА АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ: ПРИЧИННО-
НАСЛІДКОВИЙ ПІДХІД 206

В.І. Криштанович, О.В. Мокрицька ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕПЛОМАСОПЕРЕНЕСЕННЯ У ПРОЦЕСІ СУШІННЯ ДЕРЕВИНИ ЯК БАГАТОФАЗНОЇ СТРУКТУРИ	211
О.В. Лазаренко, Т.Я. Боднарук, В.Б. Лоїк, С.В. Гарник ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПІДВИЩЕННЯ ВОГНЕЗАХИСТУ МЕТАЛЕВИХ КОНСТРУКЦІЙ ВЕРМИКУЛІТО-СИЛІКАТНИМИ ПЛИТАМИ.....	220
Р.О. Навродська ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТЕПЛОУТИЛІЗАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ КОТЕЛЬНИХ УСТАНОВОК КОМУНАЛЬНОЇ ТЕПЛОЕНЕРГЕТИКИ.....	225
Д.А. Назовський ПРОБЛЕМИ АВТОМАТИЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НАПРУГИ СУДНОВИХ СИНХРОННИХ ГЕНЕРАТОРІВ	229
І.М. Рудько ПОТРЕБА І ПЕРЕДУМОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЛІСОЗАГОТІВЕЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З ВИКОРИСТАННЯМ КАНАТНИХ ДОРІГ ЛІСОПРОМИСЛОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	233
О.В. Придатко, І.В. Паснак, М.В. Гречка ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ РЕГРЕСІЙНОГО АНАЛІЗУ ДЛЯ ПРОГНОЗУВАННЯ АВАРІЙНОСТІ НА РЕГУЛЬОВАНИХ ПЕРЕХРЕСТЯХ ЛЬВОВА.....	239
А.В. Титаренко ГАЗОНАПОВНЕНА ПІНА – ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ПОЖЕЖОГАСІННЯ ЛІСОВИХ ПОЖЕЖ.....	246
Л.Я. Чигур УДОСКОНАЛЕННЯ СТРУКТУРИ СИСТЕМИ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ТЕХНІЧНОГО СТАНУ ПОРОДОРУЙНІВНОГО ІНСТРУМЕНТУ.....	250
Ю.В. Шеренковський СТРУКТУРА ТЕЧЕННЯ ПРИРОДНОГО ГАЗА В СИСТЕМАХ ОХЛАЖДЕННЯ СТАБІЛІЗАТОРНИХ ГОРЕЛОЧНИХ УСТРОЙСТВ ПРИ РІЗНИХ НАГРУЗКАХ КОТЛОАГРЕГАТА	255
4. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ГАЛУЗІ..... 262	
В.М. Теслюк, Ю.А. Рибак ПРОГРАМНА РЕАЛІЗАЦІЯ МОДИФІКОВАНОГО МЕТОДУ ФРАКТАЛЬНОГО СТИСНЕННЯ ЗОБРАЖЕНЬ.....	262

О.І. Артеменко, Н.Е. Кунанець, В.В. Пасічник, В.В. Савчук СИСТЕМНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ	268
В.Л. Кімак АРХІТЕКТУРА СПЕЦПРОЦЕСОРА ШИФРУВАННЯ ДАНИХ У ТЕОРЕТИКО-ЧИСЛОВИЙ БАЗИСІ РАДЕМАХЕРА-КРЕСТЕНСОНА.....	278
В.М. Коцовський КІЛЬКІСНІ ОЦІНКИ РОЗПІЗНАВАЛЬНОЇ ЗДАТНОСТІ ДВОПОРОГОВИХ НЕЙРОННИХ ЕЛЕМЕНТІВ	284
О.М. Коваль, Е.М. Гуліда МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ ВИЗНАЧЕННЯ ПОТРІБНОЇ КІЬКОСТІ ПРОТИПОЖЕЖНИХ ЗАСОБІВ У ПРИМІЩЕННЯХ ДЕРЕВООБРОБНИХ ЦЕХІВ.....	290
С.М. Кульман ФЕНОМЕНОЛОГІЧНА МОДЕЛЬ МІЦНОСТІ КОМПОЗИЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ НА ОСНОВІ ДЕРЕВИНИ.....	303
Р.О. Навродська ЗАПОБІГАННЯ КОНДЕНСАТОУТВОРЕННЮ У ДИМОВИХ ТРУБАХ ЗА ЗНИЖЕННЯ ТЕПЛООВОГО НАВАНТАЖЕННЯ КОТЕЛЕНЬ.....	307
Т.В. Олянишен, Л.А. Яремчук ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ АНАЛІЗУ ІЄРАРХІЙ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ РАЦІОНАЛЬНОГО ЛАКОФАРБОВОГО МАТЕРІАЛУ ЗА ОСНОВНИМИ ВИРОБНИЧИМИ КРИТЕРІЯМИ.....	312
І.Р. Опірський ПРОЕКТНЕ МОДЕЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ЗАГРОЗ З КОМПЛЕКСНОЮ СИСТЕМОЮ ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ В ІНФОРМАЦІЙНИХ МЕРЕЖАХ ДЕРЖАВИ	322
В.Я. Піх МЕТОД МУЛЬТИБАЗИСНОГО СПЕКТРАЛЬНОГО КОСИНУСНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ ФУР'Є СИГНАЛІВ.....	328
В.Р. Парацук, Т.О. Коротеєва АЛГОРИТМ КЛАСИФІКАЦІЇ ФІЗИЧНИХ АКТИВНОСТЕЙ ЛЮДИНИ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ У МОБІЛЬНОМУ ДОДАТКУ.....	333
Б.І. Стадник, В.П. Мотало, А.В. Мотало ШКАЛИ ВИМІРЮВАНЬ: ТЕОРІЯ, СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ТА СФЕРИ ВИКОРИСТАННЯ.....	339
І.А. Соколовський, І.М. Озарків, М.С. Кобриневич ТЕОРЕТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ КІНЕТИКИ ТА ДИНАМІКИ ПРОЦЕСУ СУШІННЯ КАПІЛЯРНО-ПОРИСТИХ КОЛОЇДНИХ МАТЕРІАЛІВ.....	351

О.Л. Сторожук, Я.І. Соколовський
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ НАВЧАЛЬНИХ КУРСІВ
ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТІВ..... 355

Ю.В. Шеренковський
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ БУДІВЕЛЬ З
КОМБІНОВАНОЮ ВОДЯНОЮ СИСТЕМОЮ ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ ВІД
ГАЗОСПОЖИВАЛЬНИХ ТА ЕЛЕКТРИЧНИХ КОТЛІВ 360

5. ОСВІТЯНСЬКІ ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ ШКОЛИ 365

Б.В. Дурняк, Н.М. Пасєка, М.С. Пасєка, О.В. Ерстенюк
ПРОЕКТУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ СХОВИЩ ДАНИХ ДЛЯ
ОПРАЦЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ 365

Ю.І. Грицюк, З.П. Сташевський
МОДЕЛЬ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕРСОНАЛУ
ДСНС УКРАЇНИ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ІТ-ПРОЕКТІВ З ІНФОРМАЦІЙНОЇ
БЕЗПЕКИ..... 373

ДО ВІДОМА АВТОРІВ СТАТЕЙ..... 391

1. ЛІСОВЕ ТА САДОВО-ПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО

УДК 630*284   Доц. Л.С. Осадчук, д-р с.-г. наук – НЛТУ України, м. Львів

**МАСА ТА ВОЛОГІСТЬ ХВОЇ СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ У ДЕРЕВ
РІЗНИХ КАТЕГОРІЙ СМОЛОПРОДУКТИВНОСТІ**

Наведено результати дослідження особливостей нагромадження маси та вологості хвої для визначення репрезентативних показників високосмолопродуктивних форм сосни звичайної (*Pinus sylvestris* L.). Встановлено, що дерева з високою смолопродуктивністю за абсолютно сухою масою хвоїнки перевищують дерева з низькою продуктивністю. Водночас, вологість хвоїнок високосмолопродуктивних дерев є істотно нижчою відносно дерев із низькою продуктивністю. Виявлено значний кореляційний зв'язок смолопродуктивності з масою хвоїнок у низькосмолопродуктивних дерев. Знижена вологість хвої у високосмолопродуктивних дерев свідчить, що у них значно активніше відбувається вуглеводнева спрямованість обміну речовин.

Ключові слова: маса та вологість хвої, смолопродуктивність, сосна звичайна.

Вступ. Сосна звичайна (*Pinus sylvestris* L.) є найбільш поширеною лісотворною деревною породою в Україні, її насадження займають 33 % покритої лісом площі. Вона має величезне екологічне, біологічне та економічне значення. Серед основних продуктів, які можна отримувати із соснових лісів є живиця, попит на яку, як екологічно чисту та біологічно відновлювальну сировину, зростає разом зі збільшенням населення в світі. На додаток до традиційного застосування живиці, скипидару і каніфолі (виробництва мила, клеїв, друкарських фарб, паперу тощо), варто наголосити на нових можливостях її використання для виробництва біопалива та в медицині [8-14].

Враховуючи те, що сосна звичайна, яка в Україні становить основну складову лісосировинної бази для заготівлі живиці, має найнижчу смолопродуктивність з-поміж інших видів сосен, які підсочують у світовій практиці, проблема підвищення її біологічної смолопродуктивності, а також створення високо-смолопродуктивних насаджень цільового призначення на селекційній основі є актуальною.

Мета роботи – дослідження особливостей нагромадження маси та вологості хвої для визначення репрезентативних показників високо-смолопродуктивних форм сосни звичайної (*Pinus sylvestris* L.).

Матеріали і методика досліджень. Об'єктом нашого дослідження слугували підсочені деревостани сосни в умовах свіжого соснового субору (В₂) у Нивицькому лісництві ДП "Радохівське лісове господарство" віком 80 років, повнотою 0,61, середнього діаметра 28,2 см та середньою висотою 22,4 м.

Дані виходу живиці з каропідновки фіксували впродовж сезону підсочки та знаходили середнє значення. За смолопродуктивністю дерева у запідсочених насадженнях розділяли на три категорії: низької смолопродуктивності – вихід живиці не перевищує 80 % від середньої для цього насадження; середньої – 81-120 %; високої – 121 і більше [7]. Масу та вологість хвої у дерев різної категорії